

Reglement

Verantwoordingsorgaan

2026

De [Pensioenwet](#) schrijft voor dat een pensioenfonds een Verantwoordingsorgaan instelt. De samenstelling, taken en werkwijze van het Verantwoordingsorgaan zijn vastgelegd in de [statuten](#) van ABP. Meer regels hierover staan in dit reglement. ABP stelt dit reglement vast met instemming van het Verantwoordingsorgaan. De definities die we in dit reglement gebruiken, zijn dezelfde definities als in de [statuten](#).

Inhoudsopgave

Inhoud

Zo ziet het Verantwoordingsorgaan eruit	2
Dit zijn de taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan	5
Zo vergadert het Verantwoordingsorgaan	7
Zo vergadert het Verantwoordingsorgaan met het bestuur	8

Zo ziet het Verantwoordingsorgaan eruit

Het Verantwoordingsorgaan van ABP bestaat uit 48 personen

Op basis van de statuten en de Pensioenwet zijn deze personen verdeeld in 3 geledingen: 32 personen vertegenwoordigen de deelnemers en de gepensioneerden, 16 personen vertegenwoordigen de aangesloten instellingen (de werkgevers). De getalsverhouding tussen de vertegenwoordigers van deelnemers en de vertegenwoordigers van gepensioneerden binnen het Verantwoordingsorgaan is gelijk aan de getalsverhouding tussen beide groepen binnen ABP. Deze getalsverhouding wordt vastgesteld in november van het jaar voorafgaand aan de verkiezingen.

De deelnemers en gepensioneerden van ABP kiezen de kandidaten die hen vertegenwoordigen

Deze kandidaten kunnen deelnemen namens een van de centrales voor overheids- en onderwijspersoneel (ACOP, CCOOP, AC en CMHF) of namens een vereniging die is aangesloten bij een van deze centrales. Ook individuele kandidaten kunnen deelnemen. Zij moeten kunnen aantonen dat ze ondersteund worden door minimaal 500 personen uit hun kiesgroep. Daarnaast kunnen kandidaten deelnemen namens elke officiële vereniging die volgens haar statuten ook als doel heeft op te komen voor de belangen van haar leden als deelnemer of gepensioneerde van ABP. De vertegenwoordigers van deelnemers en de vertegenwoordigers van gepensioneerden worden voor 4 jaar gekozen. In het reglement voor de verkiezingen van het Verantwoordingsorgaan staan de regels voor de verkiezing van deze vertegenwoordigers.

De vertegenwoordigers van de werkgevers worden benoemd

De zelfstandige publieke werkgevers (ZPW) benoemen 11 vertegenwoordigers, de Kabinetssectoren Rijk, Politie, Defensie en Rechterlijke Macht (RPDR) benoemen 4 vertegenwoordigers en de Werkgeversvereniging Energie- en Nutsbedrijven (WENB) benoemt 1 vertegenwoordiger. Zij kunnen deze vertegenwoordigers ook ontslaan.

Gekozen of benoemde personen zijn 4 jaar lid van het Verantwoordingsorgaan

Na deze periode kunnen ze maximaal twee keer opnieuw gekozen of benoemd worden. Komt er tussentijds een plek vrij bij de vertegenwoordigers van deelnemers of gepensioneerden? Dan is de eerstvolgende persoon op de kandidatenlijst van die groep lid. Als er een plek vrijkomt bij de vertegenwoordigers van werkgevers, benoemen ZPW, RPDR of de WENB een nieuwe vertegenwoordiger. Dit is afhankelijk van waar deze plek vrijkomt.

Een vertegenwoordiger die minimaal 8 weken zijn werk niet kan doen, kan tijdelijk worden vervangen

De vervanging duurt minimaal 8 weken en stopt op verzoek van de vertegenwoordiger of de vervanger. De vertegenwoordiger doet dan zijn werk weer. Kan deze vertegenwoordiger nog steeds zijn werk niet doen? Dan wordt diegene permanent vervangen. Hierbij gelden dezelfde regels als hierboven staan genoemd onder het kopje 'Gekozen of benoemde personen zijn 4 jaar lid van het Verantwoordingsorgaan'.

Het lidmaatschap eindigt ook als een vertegenwoordiger:

- geen lid meer wil zijn. Dit laat diegene schriftelijk weten aan de voorzitter;
- een baan of nevenfunctie krijgt waarbij diegene geen vertegenwoordiger meer mag zijn. Welke dat zijn, staat in het verkiezingsreglement van het Verantwoordingsorgaan;
- overlijdt.

De vertegenwoordigers kiezen een voorzitter en een vervanger. ABP zorgt voor een secretaris

De voorzitter en de vervanger mogen niet allebei uit de groep van deelnemers, de groep van gepensioneerden of de groep van werkgevers komen. De voorzitter hoeft geen lid te zijn van het Verantwoordingsorgaan (in dat geval heeft de voorzitter geen stemrecht). De uitvoerende bestuursleden van ABP benoemen de secretaris. Als onderdeel van het proces hebben de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter van het Verantwoordingsorgaan een kennismakingsgesprek met de beoogde secretaris. Deze secretaris is in dienst bij ABP en ondersteunt het Verantwoordingsorgaan.

Het Verantwoordingsorgaan stelt commissies in voor het uitvoeren van taken

Die commissies bestaan uit leden van het Verantwoordingsorgaan. Het Verantwoordingsorgaan heeft altijd een agendacommissie. Deze commissie bereidt de vergaderingen voor. Daarnaast kunnen er bijvoorbeeld commissies zijn voor de thema's Beleggingen, Communicatie, Financiën en Algemeen. Het Verantwoordingsorgaan kan altijd besluiten om een commissie op te heffen.

De agendacommissie bestaat uit de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan, de vervanger en de voorzitter van de verschillende fracties in het Verantwoordingsorgaan. In de andere commissies zijn alle fracties binnen het Verantwoordingsorgaan zo evenwichtig mogelijk vertegenwoordigd.

Het bestuur geeft alle informatie die het Verantwoordingsorgaan nodig heeft om zijn werk goed te kunnen doen, op tijd door

Daarnaast regelt het bestuur de volgende zaken voor het Verantwoordingsorgaan:

- de communicatie met de doelgroepen via de beschikbare communicatiekanalen van ABP die gericht zijn aan deelnemers, gepensioneerden en aangesloten werkgevers. En de communicatie via de website van ABP;
- vergaderruimte;
- opleidingen en cursussen over pensioen en onderwerpen die met ABP te maken hebben.

Elk lid ondertekent jaarlijks de gedragscode

Hiermee geeft hij aan dat hij zich aan deze gedragscode zal houden.

De leden van het Verantwoordingsorgaan hebben recht op een financiële vergoeding

De leden van het VO ontvangen jaarlijks een vaste vergoeding. De vergoedingen voor het VO worden jaarlijks geïndexeerd conform de indexatie van de WNT-norm. Declaraties van gemaakte kosten kunnen daarnaast tot maximaal een half jaar later ingediend worden op een door het bestuur van het ABP te bepalen wijze.

Dit zijn de taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan

De taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan zijn vastgelegd in de Pensioenwet, de statuten van ABP en dit reglement. Verder geeft de Pensioenwet ruimte om in de statuten van een pensioenfonds ook andere bevoegdheden toe te kennen aan het Verantwoordingsorgaan. In de statuten van ABP staat dat het bestuur een reglement vaststelt waarin de samenstelling, taken en werkwijze van het Verantwoordingsorgaan worden geregeld.

Het Verantwoordingsorgaan beoordeelt elk jaar het beleid van het bestuur

ABP heeft een bestuur dat bestaat uit uitvoerende bestuursleden, niet-uitvoerende bestuursleden en een onafhankelijke voorzitter. Het bestuur legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid van ABP voor de toekomst en hoe het beleid is uitgevoerd in het afgelopen jaar. De niet-uitvoerende bestuursleden leggen jaarlijks verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het interne toezicht dat zij hebben uitgeoefend. De onafhankelijke voorzitter van het bestuur is het eerste aanspreekpunt voor het Verantwoordingsorgaan als het gaat om het functioneren van het bestuur.

Het Verantwoordingsorgaan kan het jaarverslag, de jaarrekening en andere belangrijke informatie gebruiken om een oordeel te geven over de prestaties van het bestuur. Hieronder vallen ook de bevindingen van de niet-uitvoerende bestuursleden over die prestaties. Verder spreekt het Verantwoordingsorgaan in het kader van het jaarwerkproces 1 keer per jaar met de auditcommissie. Daarnaast kan het Verantwoordingsorgaan overleggen met de compliance officer, de externe accountant, de externe actuaris en de sleutelfunctiehouders. Het Verantwoordingsorgaan kan ook een oordeel geven over de naleving van de Code pensioenfonds door het bestuur.

Het Verantwoordingsorgaan kan overleggen met (een delegatie van) het algemeen bestuur.

Het Verantwoordingsorgaan geeft schriftelijk een oordeel over het beleid van het bestuur

Daarbij legt het Verantwoordingsorgaan ook uit waarom het dat oordeel geeft. Dit gebeurt vóór publicatie van het jaarverslag. Het Verantwoordingsorgaan stuurt het oordeel naar het bestuur van ABP. Het bestuur reageert daar vervolgens op. Het oordeel van het Verantwoordingsorgaan en de reactie van het bestuur komen in het jaarverslag van ABP.

Het Verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur

Het gaat hier om de verplichte adviesaanvragen die in dit reglement staan. Maar het Verantwoordingsorgaan kan ook uit zichzelf advies geven. Het bestuur vraagt op tijd om advies, zodat het advies een rol kan spelen bij het besluit dat het bestuur wil nemen. Het bestuur legt dit voorgenomen besluit ook uit. Daarnaast geeft het bestuur aan wat de gevolgen ervan zijn voor de (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en werkgevers.

In een aparte vergadering bepaalt het Verantwoordingsorgaan de inhoud van het advies. Als niet alle vertegenwoordigers het eens zijn over een advies, kunnen de vertegenwoordigers die het er niet mee eens zijn hun afwijkende standpunt laten opnemen in het advies. Daarna bespreekt het Verantwoordingsorgaan het advies in een vergadering met het bestuur van ABP.

In spoedeisende gevallen hoeft er geen vergadering plaats te vinden om een adviesaanvraag te behandelen. De onafhankelijke voorzitter van het bestuur bepaalt in overleg met de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan wanneer dit het geval is. Het bestuur vraagt dan schriftelijk om advies. Er is toch een vergadering nodig als minimaal 25% van de vertegenwoordigers schriftelijk aan de voorzitter laat weten dat zij dat wil. De onafhankelijke voorzitter van het bestuur en de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan bepalen binnen welke tijd vertegenwoordigers dit moeten aangeven.

Het Verantwoordingsorgaan kan externe deskundigen (buiten ABP) raadplegen

Hiervoor is jaarlijks een budget beschikbaar. Meer informatie daarover staat in de Vergoeding en faciliteitenregeling.

ABP kijkt zorgvuldig naar het advies van het Verantwoordingsorgaan

Als het bestuur een advies niet of niet helemaal volgt, laat het dit zo snel mogelijk weten aan het Verantwoordingsorgaan. Dit moet gebeuren binnen een maand na het besluit om het advies niet te volgen. Het bestuur legt daarbij ook uit waarom het een advies niet of niet helemaal volgt.

Het Verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur over de onderstaande onderwerpen

Deze bevoegdheid en deze onderwerpen staan in de Pensioenwet.

- het beleid inzake beloningen;
- de vorm en inrichting van het intern toezicht;
- het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- gehele of gedeeltelijke overdracht van verplichtingen van ABP of de overname van verplichtingen door ABP;
- liquidatie, fusie of splitsing van ABP;
- het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
- het overgaan van ABP in een andere rechtsvorm, zoals bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk wetboek;
- het vaststellen en wijzigen van de premie- en indexatienota.

Op basis van de [statuten](#) adviseert het Verantwoordingsorgaan het bestuur ook over de volgende onderwerpen:

- het vaststellen en wijzigen van het strategisch beleggingsbeleid;
- het vaststellen en wijzigen van de actuariële en bedrijfstechnische nota;
- het vaststellen en wijzigen van het strategisch meerjarenplan;
- de wijziging van de statuten en de reglementen van de organen van ABP (niet zijnde pensioenreglementen);
- het vaststellen en wijzigen van een herstelplan;
- het terugstorten van premie of verlenen van premiekorting;
- het doorvoeren van kortingsmaatregelen;
- het aangaan, wijzigen of beëindigen van de uitbestedingsovereenkomst(en) met de uitvoeringsorganisatie(s);
- het vaststellen en wijzigen van het reglement auditcommissie en het bestuursreglement;
- het wijzigen van de algemene profielschets voor de externe leden van de auditcommissie;
- het wijzigen van de algemene profielschets voor de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden.

Zo vergadert het Verantwoordingsorgaan

De vertegenwoordigers van de gepensioneerden kunnen 3 niet-uitvoerende leden voordragen voor het bestuur van ABP

Deze personen komen namens de gepensioneerden in het bestuur. Een meerderheid van de vertegenwoordigers van de gepensioneerden in het Verantwoordingsorgaan moet het eens zijn met de voordrachten. Op de stemming in de geleding zijn de regels met betrekking tot stemmingen in het Verantwoordingsorgaan van overeenkomstige toepassing. Het bestuur benoemt deze personen volgens de regels in de [statuten](#).

De voorzitter van het Verantwoordingsorgaan draagt bij aan de aanstelling van de onafhankelijke voorzitter van het bestuur

Als lid van de selectiecommissie is de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan betrokken bij de werving en selectie. Vanuit deze rol kan de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan deelnemen aan gesprekken met kandidaten. Het bestuur selecteert en benoemt de onafhankelijke voorzitter.

Het Verantwoordingsorgaan kan naar de rechter gaan bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam

Dat kan als het bestuur van ABP een besluit neemt over een onderwerp dat hierboven staat genoemd onder het kopje 'Het Verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur over de onderstaande onderwerpen' en dat besluit anders is dan het advies van het Verantwoordingsorgaan. Ook kan het Verantwoordingsorgaan naar de rechter gaan als het niet de kans heeft gekregen om een advies te geven over zo'n besluit. Of als bepaalde informatie niet bekend was toen het advies werd gegeven en deze informatie mogelijk tot een ander advies had kunnen leiden.

Verder mag het Verantwoordingsorgaan deze rechter vragen onderzoek te laten doen naar het beleid en de gang van zaken binnen ABP. Dit wordt het [recht van enquête](#) genoemd.

De voorzitter bepaalt hoe vaak, waar en wanneer het Verantwoordingsorgaan vergadert

Minimaal 25% van het aantal vertegenwoordigers kan besluiten om vaker te vergaderen. Deze extra vergadering vindt dan binnen 6 weken plaats.

De secretaris nodigt de vertegenwoordigers uit en zorgt voor een agenda met onderwerpen

Dit gebeurt minimaal 10 werkdagen voor de vergadering. De secretaris deelt de vergaderstukken via digitale platforms. In spoedeisende gevallen mogen vertegenwoordigers onderwerpen later doorgeven. Ze geven deze onderwerpen uiterlijk 8 werkdagen voor de vergadering schriftelijk door aan de secretaris. De secretaris stuurt de onderwerpen dan uiterlijk 4 werkdagen voor de vergadering naar de andere vertegenwoordigers.

Zo vergadert het Verantwoordingsorgaan met het bestuur

Het Verantwoordingsorgaan kan alleen besluiten nemen als meer dan de helft van de vertegenwoordigers aanwezig of vertegenwoordigd is

Een vertegenwoordiger mag 1 keer namens zichzelf stemmen. Met een volmacht mag een vertegenwoordiger ook 1 keer namens een andere vertegenwoordiger stemmen. Als de helft of minder dan de helft van de vertegenwoordigers aanwezig of vertegenwoordigd is, wordt het voorstel geagendeerd voor een volgende vergadering. Hierin kan het Verantwoordingsorgaan een besluit nemen over het voorstel ook als minder dan de helft van de vertegenwoordigers aanwezig of vertegenwoordigd is.

Het Verantwoordingsorgaan besluit bij meerderheid van stemmen, waarbij de stemmen van vertegenwoordigers die zich van stemming onthouden buiten beschouwing blijven. Als het aantal stemmen voor en tegen gelijk is, vindt op een door de voorzitter te bepalen termijn een tweede stemming plaats. Is het aantal stemmen voor en tegen ook bij de tweede stemming gelijk, dan is het voorstel, met uitzondering van de finale besluitvorming over een door het Verantwoordingsorgaan uit te brengen advies, niet aangenomen. Staken de stemmen bij de finale besluitvorming over een door het Verantwoordingsorgaan uit te brengen advies ook bij deze tweede stemming, dan volstaat het Verantwoordingsorgaan met het kenbaar maken van de onderscheiden standpunten en ziet het Verantwoordingsorgaan af van het uitbrengen van een advies.

Stemmen mag mondeling, maar moet schriftelijk als het over een persoon gaat

Het is niet nodig om te stemmen als geen van de vertegenwoordigers erom vraagt. In dat geval neemt het Verantwoordingsorgaan het voorstel aan.

De secretaris zorgt voor een verslag van elke vergadering

In de volgende vergadering geven de vertegenwoordigers aan of ze het eens zijn met dit verslag.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de strategie en het beleid van het pensioenfonds. 3 uitvoerende bestuursleden hebben de dagelijkse leiding. De niet-uitvoerende bestuursleden houden toezicht. Het Verantwoordingsorgaan kan overleggen met (een delegatie van) het algemeen bestuur. De vergaderingen tussen het hele bestuur en het Verantwoordingsorgaan gaan over de strategie en het beleid van ABP. Vergaderingen met de niet-uitvoerende bestuursleden gaan alleen over onderwerpen die horen bij de toezichthoudende taak van deze bestuursleden. De onderstaande regels gelden bij alle vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan met het bestuur en met de niet-uitvoerende bestuursleden.

Het bestuur en het Verantwoordingsorgaan vergaderen elk jaar minimaal 2 keer met elkaar, net als de niet-uitvoerende bestuursleden en het Verantwoordingsorgaan

En zo vaak als het bestuur of de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan dit nodig vinden. Ook kan minimaal 25% van de vertegenwoordigers van het Verantwoordingsorgaan altijd om een extra vergadering vragen.

De onafhankelijke voorzitter van het bestuur en de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan organiseren samen de vergaderingen

Zij wisselen elkaar af als voorzitter van de vergaderingen. Ook kunnen zij samen vergaderingen organiseren met afvaardigingen van het bestuur en het Verantwoordingsorgaan.

De onafhankelijke voorzitter van het bestuur bepaalt de tijd en plaats van een vergadering

Deze voorzitter overlegt daarover met de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan. De secretaris van het Verantwoordingsorgaan stuurt deze informatie mét een agenda naar het bestuur en de vertegenwoordigers. Dit gebeurt minimaal 10 werkdagen voor de vergadering.

Als het bestuur om advies vraagt, moeten de vertegenwoordigers deze vraag minimaal 10 werkdagen voor de vergadering ontvangen. In spoedeisende gevallen mogen de vertegenwoordigers onderwerpen later doorgeven. Ze geven deze onderwerpen uiterlijk 8 werkdagen voor de vergadering schriftelijk door aan de secretaris. De secretaris stuurt de onderwerpen dan uiterlijk 4 werkdagen voor de vergadering naar de andere vertegenwoordigers.

Als het bestuur extra wil vergaderen, stuurt het een verzoek naar de voorzitter van het Verantwoordingsorgaan

Als het Verantwoordingsorgaan extra wil vergaderen, stuurt het een verzoek naar de onafhankelijke voorzitter van het bestuur.

Tijdelijke bepaling in verband met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel

In verband met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is het Verantwoordingsorgaan op grond van de Pensioenwet bevoegd, naast de elders in dit reglement genoemde adviesbevoegdheden, advies uit te brengen over de voorgenomen collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen daarbij. Hierover mag niet alleen het Verantwoordingsorgaan (als geheel) adviseren, want er is ook een adviesbesluit van een geleding mogelijk. Alleen het Verantwoordingsorgaan (als geheel) heeft recht op beroep. Het negatief advies van een geleding speelt enkel een rol in verband met het terugkoppelen aan en heroverwegen door sociale partners. Op stemmingen in een geleding zijn de regels met betrekking tot stemmingen in het Verantwoordingsorgaan van overeenkomstige toepassing. Het Verantwoordingsorgaan heeft voor de invulling van deze eenmalige adviesprocedure een apart protocol opgesteld.

*Het bestuur van ABP heeft het reglement vastgesteld. Het reglement geldt vanaf 1-1-2025.
ABP verandert dit reglement alleen met instemming van het Verantwoordingsorgaan.*

Contact

ABP Pensioenfonds
Coriovallumstraat 67
6411 CB Heerlen
045 - 579 62 55